

A ZALA MEGYEI KÖNYVTÁRELLÁTÁSI SZOLGÁLTATÁS MUNKATERVE

2017

Deák Ferenc
Megyei és Városi Könyvtár
Zalaegerszeg

dfmvk
DEÁK FERENC MEGYEI
ÉS VÁROSI KÖNYVTÁR

MUNKATERV

A DEÁK FERENC MEGYEI ÉS VÁROSI KÖNYVTÁR KÖNYVTÁRELLÁTÁSI SZOLGÁLTATÓ RENDSZERBEN VÉGZETT MUNKÁJÁHOZ

2017.

AZ INTÉZMÉNY SZÉKHELYE: ZALAEGERSZEG

AZ INTÉZMÉNY VEZETŐJÉNEK NEVE: KISS GÁBOR

Készítették:

Sebestyénne Horváth Margit
igazgatóhelyettes
Dóráné Mészáros Anikó
csoportvezető

2017. március 22.

Tartalom¹

1. Helyzetkép	3
1.1. Zala megye településeinek könyvtárellátási helyzete számokban.....	3
1.2. A központi költségvetési támogatás egységes feladatalapú felhasználási terve	6
2. A megyei könyvtár által nyújtott szolgáltatások	10
2.1. Állománymenedzsment.....	11
2.1.1. Gyűjteményfejlesztés.....	11
2.1.2. Állomány nyilvántartása, feltárása, gondozása.....	12
2.2. Dokumentumszolgáltatás.....	14
2.3. Információs szolgáltatás	14
2.4. Közösségi szolgáltatások.....	16
2.5. Speciális könyvtári szolgáltatások, dokumentumok, eszközök biztosítása a fogyatékkal élők számára.....	18
2.6. Szakmai képzés, továbbképzés.....	18
2.7. Eszközbeszerzés.....	19
2.8. A megyei könyvtár által a kistérségi megállapodásban vállalt további szolgáltatás.....	22
3. Szolgáltató könyvtár	22
4. Minőségfejlesztés, minőségirányítás, a szolgáltatás dokumentálása.....	23
5. A kommunikáció dokumentálása	24

¹ A tartalomjegyzék a dokumentum szöveges részének véglegesítése után frissítendő!

Helyzetkép

1.1. Zala megye településeinek könyvtárellátási helyzete számokban

Az intézmény állami feladatként teljesíti Zala megye területére vonatkozó szolgáltatásait.

A jellemzően kistelepüléses Zalában összesen 258 település található, köztük 10 város és 248 község. A megye 10 városa közül a legtöbb kisváros, 5 város 5000 fő alatti település. Valamennyi zalai község 5000 lakos alatti kistelepülés. A megyében nincs ellátatlan település.

A Zala megyei könyvtári hálózat		
A könyvtár típusa	Város	Község
Nyilvános könyvtár	9	4
Könyvtári információs és közösségi hely	1	244
Összesen	10	248

Nyilvános városi könyvtárat működtetnek Hévíz, Keszthely, Lenti, Letenye, Nagykanizsa, Zalakaros, Zalaszentgrót, Zalalövő városok. A megyeszékhelyen, Zalaegerszegen működik a Deák Ferenc Megyei és Városi Könyvtár. Mivel 2015 végén megszűnt a Zalaegerszegi Városrészek Művelődési Központja és Könyvtára, és beleolvadt a megyei könyvtárba, az intézmény ma 3 intézményegységgel és 5 fiókkönyvtárral működik.

A községek közül 4 település (Balatongyörök, Gyenesdiás, Gelse és Vonyarcvashegy) működtet önállóan könyvtárat, melyek a Nyilvános Könyvtárak Jegyzékén is szerepelnek. 2017-ben is 245 település (98 %) a KSZR szolgáltatás megrendelése mellett döntött. (2013-14-ben 236, 2015-ben 241, 2016-ban 245 települést láttunk el.)

Az önálló intézményi működést választó nyilvános könyvtárak számára a megyei könyvtár szolgáltatásai: szaktanácsadó tevékenység, módszertani gondozás, statisztikai adatszolgáltatás, helyismereti és közhasznú információszolgáltatás, rendezvények, szakmai továbbképzések szervezése, kiadványok készítése (e feladatokat másutt részletezzük). Különböző szakmódszertani kérdésekben, állományalakítási, feldolgozási problémák megoldásában, állományellenőrzésekben, kivonásokban segítjük a megye könyvtárainak munkáját. Segítjük a megyében a szakértői és a szakfelügyeleti vizsgálatok lebonyolítását. A városi könyvtárakkal közösen figyelemmel kísérjük a vizsgálatok intézkedési tervében megfogalmazott feladatok megvalósulását.

A Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer az 1997. évi CXL. törvény 64. § alapján szabályozott széles szakmai kisugárzó tevékenység: folyamatos együttműködést, rendszeres szolgáltatás-szervezést, helyszíni látogatásokat, tanácsadást, értékelést, valamint gyakorlati segítségnyújtást jelent. A Deák Ferenc Megyei és Városi Könyvtár küldetése, hogy az esélyegyenlőségen alapuló nyilvános könyvtári szolgáltatásaival biztosítsa a rendszer tagjai számára a szabad, korlátozás nélküli hozzáférést a dokumentumokhoz és az információhoz, igazodva a Szolgáltató Rendszer tagjainak igényeihez. E küldetésünket minőségi szolgáltatásokkal, dokumentum állományunkkal, technikai felszereltségünkkel, szakmailag jól felkészült szakemberekkel valósítjuk meg. Könyvtárunk a kulturális alapellátás egyik meghatározó, komplex szolgáltatásokat nyújtó intézménye. Szolgáltatásainkkal lehetőséget biztosítunk a településeken a kulturális közösségfejlesztéshez.

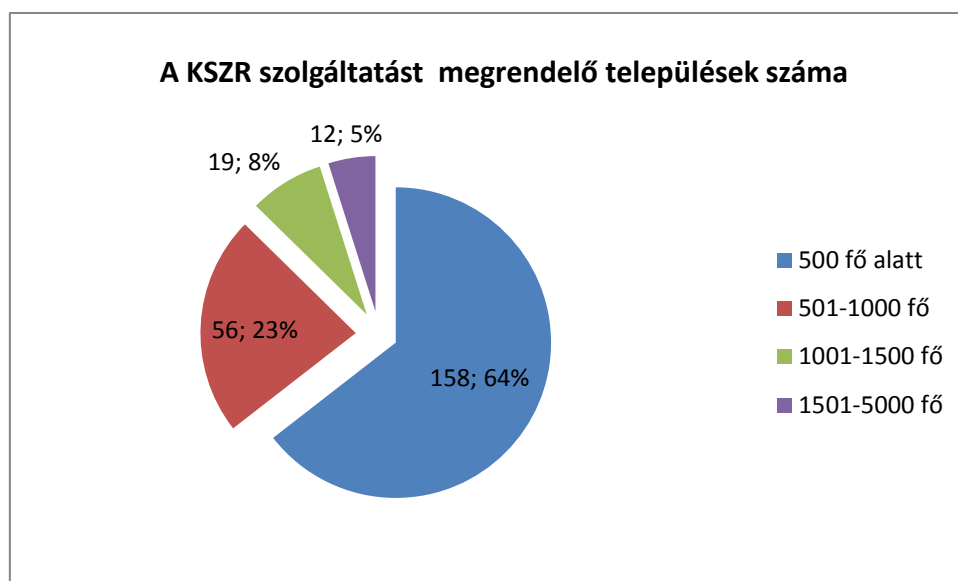
Alapszolgáltatásaink: a könyvtári dokumentumok beszerzése, feldolgozása, kijuttatása a településekre; a kint lévő állomány gondozásának segítése; a könyvtári nyomtatvány és egyéb könyvtári felszerelések biztosítása; a helyismereti és közhasznú információk szolgáltatása; a könyvtári alkalmazottak és a használók képzése; szakmai tanácsadás; kulturális és közösségi programok szervezése; bútor és technikai eszközök beszerzése.

Mindezt úgy valósítjuk meg, hogy a szolgáltatás biztosításába a megyei könyvtár bevonja a városi könyvtárakat is. A 2013-ban megkötött, határozatlan időre szóló megállapodás alapján Keszthely, Lenti, Letenye és Nagykanizsa városi könyvtárai folyamatosan ellátják a közvetlen szolgáltatói feladatokat az alábbi táblázat szerint. Az ellátott települések számának változása miatt megújítottuk a megállapodást a Halis István Városi Könyvtárral és a Fejér György Városi Könyvtárral, mivel a szolgáltatáshoz csatlakozó Murakeresztúr és Szepetnek településeket 2016-tól közvetlenül a nagykanizsai könyvtár, Sármellék és Zalaszentő településeket a keszthelyi könyvtár látja el.

Kistelepülési ellátás együttműködve a városi könyvtárakkal

Ellátó könyvtár	Ellátott települések száma
Deák Ferenc Megyei és Városi Könyvtár	83
Városi Könyvtár Lenti	50
Halis István Városi Könyvtár (Nagykanizsa)	45
Fejér György Városi Könyvtár (Keszthely)	41
Fáklya Művelődési Ház és Könyvtár (Letenye)	26

Zala megyében a szolgáltatást megrendelő 245 település közül a legtöbb 1000 fő lakosságszám alatti település, köztük 500 fő alatti a települések 64 %-a (158 település); 501-1000 fő közötti lakosságszámú a települések 23%-a (56 település). A KSZR szolgáltatást igénylő 1001 fő feletti települések száma mindössze 13%-ot tesz ki (31 település), ebből 1001-1500 fő közötti népességű 19 település (8%), 1001-5000 fő közötti népességű 12 település (5%).

Az alábbi táblázat részletesen tartalmazza a KSZR szolgáltatást igénylő települések számának változását 2013-16 között, valamint a 2016-ban szolgáltatást igénylő települések lakosság számát.

Könyvtárak		Könyvtárak száma (db) 2013	Könyvtárak száma (db) 2014	Könyvtárak száma (db) 2015	Könyvtárak száma (db) 2016	Könyvtárak száma (db) 2017	Lakosság szám összesen 2017
Könyvtárellátási szolgáltató helyek	megyei könyvtár KSZR szolgáltató helyeinek száma összesen 0 - 500 lakosú településen	154	154	160	157	158	34411
	ebből könyvtárbusszal ellátott település	0	0	0	0	0	0
	megyei könyvtár KSZR szolgáltató helyeinek száma összesen 501 - 1000 lakosú településen	55	55	52	56	56	39465
	ebből könyvtárbusszal ellátott település	0	0	0	0	0	0
	megyei könyvtár KSZR szolgáltató helyeinek száma összesen 1001 - 1500 lakosú településen	19	19	21	20	19	21455
	ebből könyvtárbusszal ellátott település	0	0	0	0	0	0
	megyei könyvtár KSZR szolgáltató helyeinek száma összesen 1501 - 5000 lakosú településen	8	8	8	12	12	23220
Összesen		236	236	241	245	245	118551
Nemzetiségi könyvtárat fenntartó nemzetiségi önkormányzattal kötött megállapodás alapján		0	1	1	1	1	872
A települési közkönyvtári és iskolai könyvtári feladatokat együttesen ellátó szolgáltató helyek száma		25	25	26	24	23	29066
ebből megkötött megállapodások száma		0	0	0	0	0	0

A nemzetiségi könyvtárat fenntartó tótszentmártoni horvát nemzetiségi önkormányzattal 2014-ben kötöttük meg a megállapodást, hiszen az épületet, ahol a helyi községi könyvtár található, a nemzetiségi önkormányzat működteti. 2017-ban felülvizsgáljuk a dél-zalai kistéleplések nemzetiségi állományát és a dokumentumok lelőhely nyilvántartásáról, a nemzetiségi ellátásról külön megállapodást szeretnénk kötni.

Továbbra is megvalósítás előtt áll a települési közkönyvtári és iskolai könyvtári feladatokat együttesen ellátó 21 szolgáltató hely esetében a 3 oldalú (helyi önkormányzat, KLIK, DFMVK) közötti megállapodások megkötését. Az önkormányzatoknak 2015-ben kiküldtünk egy iratmintát, de sajnos a megállapodások – főleg a KLIK közömbössége miatt - nem jöttek létre. 2017-ban újra kezdeményezzük a megállapodások létrejöttét.

A kistéleplési ellátás átalakításának jelentősége, hogy egyrészt szervezettebbé válik a szolgáltatás, rendelkezésre állnak a szolgáltatást biztosító könyvtárakban a megfelelő szakemberek és állami kiegészítő támogatás is segíti, hogy az ott élők hozzájussanak a korszerű, széles körű és minőségi könyvtári szolgáltatásokhoz. Így a rendszer tagjai igényeik szerint hozzáférhetnek a dokumentumokhoz és információkhoz, és közösségi színterekként, információs központokként működnek. Lehetőség nyílik a szolgáltató helyek fejlesztésére, a technikai felszereltség javítására, közművelődési programok szervezésére, képzésre, továbbképzésre.

1.2. A központi költségvetési támogatás egységes feladatalapú felhasználási terve

A Deák Ferenc Megyei és Városi Könyvtár a 245 településsel kötött megállapodás alapján az alábbi támogatásban részesült:

Megnevezés	Települések száma	Lakosság	Fajlagos összeg	Támogatás
500 fő alatt	158	34411	668 300 Ft	105 591 500 Ft
501-1000 fő	56	39465	668 300 Ft	37 424 800 Ft
1001-1500 fő	19	21 455	1 060 760 Ft	20 154 440 Ft
1501-5000 fő	12	23 220	1 002 460 Ft	12 029 520 Ft
Összesen	245	118 551		175 200 260 Ft

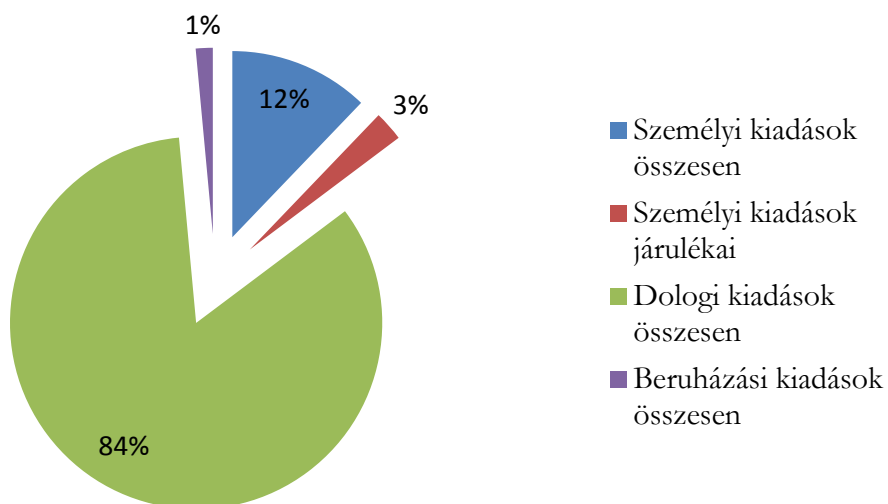
A KSZR szolgáltatáshoz biztosított központi támogatást az intézmény kizárólag a szolgáltatások teljesítéséhez kapcsolódó kiadásokra fordítja. A szolgáltatás bevételeit és kiadásait külön alszámlán kezeljük. Év elején elkészítettük a költségvetési előirányzatot a támogatás felhasználásáról.

Az alábbi táblázatban részletezzük a költségvetési támogatás felhasználási tervét:

	kiadások	összesen	%
Személyi jellegű kiadások összesen		21 311 000 Ft	12%
Szakmai szolgáltatás megbízási díja munkakörön kívüli és munkaidőn túli feladatra	14 861 000 Ft		
Közösségi programok előadóinak, oktatóinak és közreműködőinek megbízási díjai	6 450 000 Ft		
Személyi juttatások járulékai összesen	0 Ft	4 534 578 Ft	3%
Személyi juttatások járulékai	4 534 578 Ft		
Dologi kiadások összesen	0 Ft	149 354 582 Ft	85%
Dokumentumszolgáltatás	0 Ft	61 902 000 Ft	35%
Dokumentumbeszerzés összesen	0 Ft	61 902 000 Ft	35%
Könyv	46 510 000 Ft		
Folyóirat, napilap	13 215 000 Ft		
Nem hagyományos dokumentumok	2 177 000 Ft		
Könyvtárközi kölcsönzés - egyedi dokumentumokra vonatkozó kérések teljesítése (postaköltség, csomagolás stb.)	0 Ft		
Információs szolgáltatás	0 Ft	2 800 000 Ft	2%
Adattárak, adatbázisok szolgáltatás díja (pl. EBSCO), honlapfejlesztés, retrospektív feldolgozás, konverzió, oktatásban, képzésben résztvevők információellátásának segítése Helyismereti információk biztosítása, digitalizálás	2 800 000 Ft		
Közösségi szolgáltatás	0 Ft	22 706 624 Ft	13%
Digitális írástudás fejlesztés, információs műveltség elsajátításának, használatképzés, tanulási folyamatok támogatása, ODR-MOKKA működéséről tájékoztatás	800 000 Ft		
Olvasásfejlesztő, ismeretterjesztő, a könyvtár szolgáltatásait népszerűsítő programok, kulturális, közösségi rendezvények, egyéb programok, kiállítások szervezése	21 906 624 Ft		
Könyvtárosképzés, továbbképzés	0 Ft	600 000 Ft	0%
Könyvtári személyzet rendszeres képzése, továbbképzése, szakmai napok költségei (tanfolyamok költsége, utazás, csoportos étkezés)	600 000 Ft		
Szolgáltatások szakmai anyagköltsége	0 Ft	3 273 152 Ft	2%
Szakmai nyomtatványok, vonalkód, könyvtámasz, címkék, filmulux, olvasójegy stb.	2 173 152 Ft		
Kültéri és beltéri táblák, feliratok, képkeretek, betű- és szakjelzet készlet stb.	1 100 000 Ft		
Szolgáltatások infokommunikációs költsége	0 Ft	2 850 000 Ft	2%
Nem adatátviteli célú távközlési díjak	700 000 Ft		
Adatátviteli célú távközlési díjak	1 150 000 Ft		
Szoftverüzemeltetés, licenc díj, portálszolgáltatás díja	1 000 000 Ft		
Szolgáltatások szállítási költsége	0 Ft	2 950 000 Ft	2%
Gépkocsi/könyvtárbusz üzemeltetés kiadásai (hajtó- és kenőanyag, biztosítás, szerviz)	2 000 000 Ft		
Egyéb szállítási költség, csoportos utazás költsége	950 000 Ft		
Postaköltség (egyéb postai küldemény)	0 Ft		
Szolgáltatások egyéb kiadásai	0 Ft	7 908 708 Ft	5%
Pénzügyi szolgáltatás, bankköltség, közbeszerzés költsége			
Egyéb általános költségek			
Irodaszerek, egyéb nyomtatvány	5 528 708 Ft		

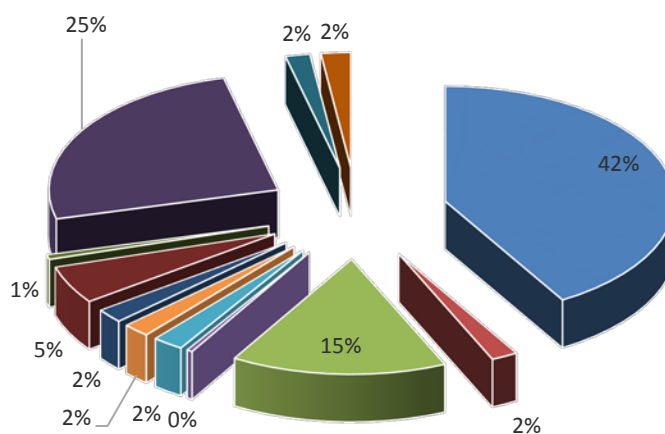
Továbbszámlázott (közvetített) szolgáltatások kiadásai államháztartáson belülről - szolgáltatás vásárlása városi könyvtártól	2 380 000 Ft		
Szolgáltatások marketing eszközei	0 Ft	950 000 Ft	1%
Szolgáltatást népszerűsítő, tájékoztató kiadványok, programmeghívók, hirdetés, reklámköltségek	950 000 Ft		
Szolgáltatások kísérték tárgyi eszközei	0 Ft	37 713 098 Ft	22%
Fejlesztő játékok, eszközök kiegészítő célbútorok, berendezési tárgyak, számítástechnikai eszközök, elektronikai eszközök	37 713 098 Ft		
Szolgáltatások beruházási, fejlesztési költsége	0 Ft	2 580 000 Ft	1%
Számítástechnikai nagyértékű eszközök, szoftverek	1 000 000 Ft		
Szállító jármű vásárlása	0 Ft		
Szoftver- és adatbázisfejlesztés	1 580 000 Ft		
Egyéb	0 Ft		
Egyéb, a fenti kategóriákba nem sorolható tétel	0 Ft	3 121 000 Ft	2%
Bérleti díj	3 121 000 Ft		
.....	0 Ft		
.....	0 Ft		
Támogatás összesen		175 200 160 Ft	

Tervezett támogatás felhasználása 2017-ben

KSZR dologi kiadások 2017-ben

- Dokumentumbeszerzés
- Információs szolgáltatás
- Községi szolgáltatás
- Könyvtárosképzés, továbbképzés
- Szolgáltatások szakmai anyagköltsége
- Szolgáltatások infokommunikációs költsége
- Szolgáltatások szállítási költsége
- Szolgáltatások egyéb kiadásai
- Szolgáltatások marketing eszközei
- Szolgáltatások kísértékű tárgyi eszközei
- Szolgáltatások beruházási, fejlesztési költsége
- Egyéb, a fenti kategóriákba nem sorolható tétel

2. A megyei könyvtár által nyújtott szolgáltatások

A kistérségek számára nyújtott szolgáltatásokat a településekkel kötött megállapodásban rögzítettük. A szolgáltatások köre megegyezik a 39/2013 (V.31.) EMMI rendelet 4.§-ban rögzített szolgáltatásokkal.

A megyei és városi könyvtár 2017-ben *245 település* számára végzi az alábbi könyvtárellátó feladatokat:

- Az egységes költséghatékony dokumentum- és információs szolgáltatás megszervezése; a könyvtári állomány nyilvántartása, feltárása, gondozása, ennek keretében a beszerzett újdonságok nyilvántartásba vétele, elektronikus katalógusban való közzététele az interneten, állományellenőrzés elvégzése, szükség szerint kivonás az állományból;
- A könyvtári szolgáltatások korszerű és széles körű választékának és minőségének biztosítása;
- A digitális írástudás, az információs műveltség elsajátítása, az egész életen át tartó tanulás folyamatának segítése, könyvtárhasználat ismertetése;
- Tájékoztatás az Országos Dokumentum-ellátási Rendszerről, az országos lelőhely-nyilvántartás működéséről;
- Könyvtárközi kölcsönzés keretében az egyedi dokumentumokra vonatkozó kérések teljesítése, közvetítése;
- Az oktatásban, képzésben részt vevők információellátásának segítése, tájékoztatás a tudományos kutatás és az adatbázisokból történő információkérés lehetőségéről;
- A szolgáltatóhelyre vonatkozó adatok és információk közzététele a megyei könyvtár portálján, illetve a település honlapján;
- A településre és a megyére vonatkozó helyismereti információk biztosítása, digitalizálása;
- Tájékoztatás a könyvtári rendszerben elérhető adatbázisokról;
- Speciális könyvtári szolgáltatások, dokumentumok, eszközök biztosítása, a fogyatékkal élők számára;
- A lakosság érdeklődésének megfelelő kulturális, közösségi, közművelődési rendezvények és egyéb programok, kiállítások szervezése;
- Az olvasáskultúra fejlesztését támogató programok szervezése, az olvasás, a tanulás, a közösségi élet támogatása, a civil önszerveződések segítése;
- A szolgáltató hely bevonása az országos és térségi szakmai programokba;
- A könyvtári személyzet rendszeres képzése, továbbképzése;
- Tájékoztatás a pályázati lehetőségekről;
- Szakmai tanácsadás;
- Statisztikai adatszolgáltatás;
- Könyvtári szolgáltatásokhoz szükséges informatikai eszközök, kis értékű tárgyi eszközök, szakmai és egyéb anyagok, nyomtatványok beszerzése;
- Az egységes, költséghatékony dokumentum- és információs szolgáltatás megszervezése;
- Teljes körű, szakszerű és pontos, számítógépes nyilvántartás, statisztikai adatgyűjtés és az adatok elemzése;
- A könyvtári szolgáltatások korszerű és széles körű választékának és minőségének biztosítása;
- A használói elégedettség rendszeres mérése;
- A szolgáltatások színvonalas, rendszeres népszerűsítése, a lakosság sokoldalú tájékoztatása.

2.1. Állománymenedzsment

2.1.1. Gyűjteményfejlesztés

A szolgáltatást végző megyei és városi könyvtárak célja, hogy a települési szolgáltató helyeken korszerű és széleskörű választékot biztosítsanak a helyi olvasóközönség számára. A nagyobb érdeklődésre számító irodalmat vásárolják meg a szolgáltatóhelyek számára, amelyek letétként kerülnek ki a településekre. Az egyedi igények kielégítésére a könyvtárközi kölcsönzés a gyakorlat.

Az **állami támogatás 35%-át** (a dologi költségek 41%-át) **kívánjuk 2017-ben új dokumentum beszerzésére fordítani** (61 902 000 Ft-ot). Ebből 46.510.000 Ft –ot könyvre, 13.315.000 Ft-ot időszaki kiadványra, 2.177.000,- Ft-ot nem hagyományos dokumentumra, illetve hangoskönyvre. A beszerzésre kerülő dokumentumok számának tervezésénél az átlagár alapján állapítottuk meg a tervezett darabszámot. (lásd az alábbi táblázatban).

Dokumentumtípus	Összesen (db)	Tervezett értéke (Ft)
Könyvbeszerzés	27000	46 510 000 Ft
Hangoskönyv	50	177 000 Ft
Folyóirat, heti-, napilap	2800	13 215 000 Ft
Nem hagyományos dokumentum (DVD)	1 000	2 000 000 Ft
Összesen	30850	61 902 000 Ft

Összességében 1,6 millió Ft-tal terveztünk alacsonyabb összeget könyvek beszerzésre, mint amennyit a múlt évben felhasználtunk (2016-ben 48.146.347 Ft volt a dokumentum beszerzés összege). Ugyanakkor az esetleges árnövekedést is figyelembe véve az időszaki kiadványokra az előző évinél közel 1 millió Ft-tal magasabb összeget terveztünk. A nem hagyományos dokumentum iránti igény kicsit visszaesett, ezért 2017-ben 1,5 millió Ft-tal kevesebbet szerzünk be, mint az előzőévben.

Mivel a megyében a megyei könyvtár mellett a városi könyvtárak is részt vesznek a feladatellátásban, a gyűjteményszervezés nagy szervezőmunkát igényel. A megyei könyvtár áll megrendelői kapcsolatban a dokumentumok (könyvek, folyóiratok, és egyéb dokumentumok) szállítóival. A folyóiratok kivételével a rendeléseket a közvetlen szolgáltatást végző könyvtár indítja. A könyvek beszerzésére, az összeg nagysága miatt a megyei könyvtár közbeszerzési eljárást indít; arra törekszünk, hogy minél nagyobb árengedménnyel vásárolhassunk. 2017-ben 36% árkedvezményre van szerződésünk.

A beszerzett dokumentumok a szolgáltatást végző könyvtárhoz érkeznek, a számla kiegyenlítője a megyei könyvtár, az előzetesen meghatározott keret mértékéig.

A beszerzett dokumentumok visszakereshetők a megyei könyvtár honlapján, ahol elérhető a szolgáltató városi könyvtárak online katalógusa: <http://dfmk.dfmvk.hu/katalogus>

A folyóiratokat 1 évre rendeljük meg. A szállítási cím a település könyvtára, így gyorsan hozzájutnak az olvasók.

2.1.2. Állomány nyilvántartása, feltárása, gondozása

A beszerzett dokumentumok állományba vétele, feldolgozása a TextLib integrált rendszerben történik. A megyei könyvtár mellett a szolgáltatásban résztvevő városi könyvtárak is ezt a rendszert használják. Így a dokumentumok egyedi leltári nyilvántartása, illetve a településekre való kiszállítások rögzítése a szolgáltatást végző könyvtár integrált rendszerében történik, elkülönítve a saját, nyilvános könyvtári ellátást biztosító állományától. A megyei könyvtár honlapján együtt elérhető valamennyi szolgáltatásba bekapcsolódó városi könyvtár online katalógusa, így válik egy helyen elérhetővé és visszakereshetővé a megyei KSZR teljes állománya: <http://katalogus.dfmk.hu/kszr/>

A csoportos nyilvántartást megosztott Google Drive táblázatban tartjuk nyilván, amelyhez hozzáfér a megyei könyvtár mellett a települést közvetlenül ellátó városi könyvtár is.

Az új beszerzésű dokumentumok feldolgozását és szerelését követően a szolgáltatást végző könyvtár átadja az ellátott szolgáltatóhelynek, és erről elektronikus nyilvántartást vezet a Textlib integrált rendszerben.

Az egységesség érdekében KSZR tulajdonbélyegzőt és színcsíkot használunk. A leltározás az integrált rendszerben a központi könyvtári állománytól elkülönítve történik.

Az új beszerzéseket a szolgáltató könyvtár évente 5-6 alkalommal kiszállítja a szolgáltató helyre, igény szerint rendszeresen cseréli azokat, gondoskodik a letétek lelőhelyének frissítéséről, adminisztrációjáról. Ezen kívül a szolgáltató könyvtár gondozza a kistépülések helyben lévő állományát is.

Az új dokumentumok kiszállítása mellett a szolgáltató könyvtárak gondozzák a települések helyi állományát. Így folyamatosan javul a kistépülési állományok feltártsága.

2017-ben is folytatjuk a kistépüléseken az alábbi feladatokat (ehhez éves ütemtervet készítünk).

- A teljes állomány elektronikus nyilvántartásának elkészítése
- Az elavult, megrongálódott dokumentumok selejtezése
- A teljes állomány vonalkódosítása
- A teljes állomány raktári jelzetezése
- Rendszeres állományellenőrzés
- A raktári rend kialakítása, megőrzése
- A korábbi papír alapú leltári nyilvántartások kezelése

Az alábbi táblázat bemutatja, hogy 2017-ben a 245 település állományának elektronikus feltártsága, a selejtezések, a vonalkódosítás, a raktári jelzetezés milyen arányban megoldott, illetve mennyit növekedik 2017-ben.

Terveink szerint a települési állományok retrospektív feltárásának köszönhetően év végére a kistépülési állományok 92,3%-a elérhetővé válik. Az előző évhez képest 3,5 %-ot javul az elektronikusan feltárt dokumentumok aránya. Elvégezzük a szükséges leválogatást, selejtezést, végül kialakítjuk az állomány szoros raktári rendjét. Valamennyi elektronikusan felvitt dokumentumot raktári jelzettel látjuk el és vonalkódosozzuk, így ezek aránya is hasonló mértékben változik.

Település	Lakónépessége	A települések száma	A településen helyben lévő dokumentumok száma (cserelét nélkül)	Elektronikus nyilvántartásba vett dokumentumok (%-ban)	Elektronikus nyilvántartásba vett dokumentumok számának növekedése (%-ban)	A szolgáltató helyi dokumentumállománya elektronikus katalógusban: teljes mértékben feltárt (100 %) részben feltárt (becslés %-ban) nem érhető el (0)	Selejtezendő dokumentumok százalékos aránya (becslés %-ban)	Selejtezendő dokumentumok tervezett százalékos aránya 2016-ban (becslés %-ban)	Raktári jelzettel ellátott dokumentumok aránya	Raktári jelzettek arányának növekedése 2016-ban (%)	Vonalkóddal felszerelt dokumentumok aránya	Vonalkódolás arányának tervezett növekedése 2016-ban (%)
Összesen	118551	245	799 905	88,8%	3,5%	92,3%	2,3%	1,8%	91,0%	93,8%	81,8%	86,2%
1-500 lakosú településen	34411	158	289404	92,6%	3,4%	95,2%	2,0%	1,5%	92,3%	95,2%	82,4%	86,5%
501 - 1000 lakosú településen	39465	56	470524	84,0%	4,8%	87,2%	2,4%	2,2%	92,1%	95,3%	81,9%	87,0%
1001 - 1500 lakosú településen	21455	19	489598	81,5%	1,3%	87,9%	2,7%	2,2%	91,7%	94,6%	83,4%	87,6%
1501 - 5000 lakosú településen	23220	12	492302	72,9%	4,0%	84,5%	3,4%	2,0%	91,1%	93,7%	82,1%	86,7%

2017-ben a szolgáltatásban résztvevő városi könyvtárakkal együtt 45 településen tervezünk retrospektív konverziót. Összesen 49 174 db könyv elektronikus feldolgozását szeretnénk elvégezni. A feladatot a szolgáltató könyvtárak munkatársai végzik munkaidőn túl végzett tevékenységként. (2016-ban több, összesen 58086 db dokumentum retrospektív feltárására került sor, a DFMVK közvetlen ellátásába tartozó településeken csaknem teljes körűen megvalósult)

A kistéleplési állomány elektronikus rögzítése 2017-ban		
<u>Szolgáltató</u>	<u>A települések száma</u>	<u>db</u>
DFMVK	14	954
FGYVK Keszthely	12	14000
FMHK Letenye	2	10000
HIVK Nagykanizsa	18	9220
VK Lenti	1	15000
Összesen	48	49174

Állományellenőrzést 39 településen tervezünk, összesen 105 638 db dokumentum tételes ellenőrzésére kerül sor. A Deák Ferenc Megyei és Városi Könyvtár 21, a keszthelyi Fejér György Városi Könyvtár 9, a nagykanizsai Halis István Városi Könyvtár 3, a Lenti Városi Könyvtár 6 településen tervez revíziót. Ezen kívül a könyvtáros személyének változása esetén kerül sor tételes állományellenőrzésre. Az állományellenőrzések elektronikus formában zajlanak a vonalkódok alapján, és együtt járnak a szükséges állománykivonások elvégzésével. (2016-ban ennél valamivel kevesebb településen végeztünk revíziót, 21 településen 76040 db dokumentumot ellenőriztünk le.)

2.2. Dokumentumszolgáltatás

A kistérségi ellátásban a dokumentumszolgáltatás az alábbiak szerint történik:

- a szolgáltatóhely gyűjteményében őrzött dokumentumok hozzáférhetővé tétele, online elérhetőségének biztosítása,
- más könyvtárak gyűjteményében őrzött információhordozók hozzáféréseinek biztosítása.

A szolgáltatóhelyek gyűjteményébe tartozó dokumentumok könyvek, időszaki kiadványok (magazinok, folyóiratok), hangzó dokumentumok (CD), képi dokumentumok (DVD), és elektronikus dokumentumok (CD ROM, DVD ROM).

A dokumentumok állományadatai alapján községi, mozgókönyvtári és KSZR állományok találhatóak a településen. Kettős funkciójú (iskolai és községi) könyvtárakban iskolai állományok is találhatóak.

A szolgáltató könyvtárban nyilvántartásba vett dokumentumok az online katalógusban visszakereshetők: <http://kszr.dfmvk.hu/kszr/katalogus>

A KSZR forrásból tervezett 2017. évi beszerzés alapján átlagosan 114 db új dokumentum kerülhet a kistérségekre. Ezen kívül a cserelétékkel növeljük még a kiszállított dokumentumok számát. Így az EMMI ajánlás szerint az 1000 lakos alatti településekre minimum 150; 1001 lakos feletti településekre minimum 200 db dokumentumot tervezünk kiszállítani. Így 2017-ben a 245 településre minimum 38 350 db dokumentumot juttatunk ki. A kiszállításokat folyamatosan nyilvántartjuk. (2016-ban 40842 db dokumentumot szállítottunk ki, 2017-ben is hasonló nagyságrendben fejlesztjük a kistérségek állományát.) A települések szolgáltató helyein az igények figyelembevételével korosztályonként legalább 2-3 féle magazin, folyóirat hozzáférést biztosítjuk. 2017-ben 170 féle lapot 2800 példányban tervezünk előfizetni.

Segítjük a kistérségi könyvtári és információs helyek helyismereti tevékenységét, a dokumentumok gyűjtését, tárolását, elérhetővé tételét. Többek között biztosítani kell, hogy a település helyi kiadványai, helyi információs anyagai elérhetők legyenek a helyi könyvtárban.

A szolgáltatást végző könyvtár igény szerint biztosítja az Országos Dokumentumellátási Rendszer (ODR) szolgáltatásait, könyvtárközi kölcsönzés útján teljesíti a használók dokumentum kéréseit, ha a helyben lévő gyűjteményben nem található meg a kért könyvtári dokumentum.

Az elmúlt évben a könyvtárközi kérések száma némileg csökkent, a kérdőíves vizsgálat is azt igazolta, hogy kevésbé ismerik a kistérségi könyvtárak olvasói ezt a szolgáltatást. Így nagy hangsúlyt fektetünk e szolgáltatás népszerűsítésére. Ezért többek között figyelemfelhívó szórólapokkal is felhívjuk a figyelmet e szolgáltatásra.

2016-ban elektronikus és fénymásolat küldésére alig volt igény, ezért 2017-re is minimális küldést terveztünk. Az eredetiben való könyvtárközi kölcsönzések száma az előző évihez képest emelkedett, így idén 4300 küldést tervezünk.

A kistérségeknek könyvtárközi küldendő dokumentumok száma:	4345
eredetiben	4300
elektronikusan	5
fénymásolatban	40

2.3. Információs szolgáltatás

A Deák Ferenc Megyei és Városi Könyvtár feladata, hogy hozzáférhetővé tegye a teljes állományát, biztosítsa az információhoz és a tudáshoz való szabad hozzáférést.

Folyamatosan fejlesztjük az intézményi honlapot, amelynek része a Zala Megyei Könyvtári Portál (<http://kszr.dfmvk.hu/>), ahol többek között a KSZR-rel kapcsolatos információk is elérhetők.

Itt információkat biztosítunk a kistételepülések számára nyújtott könyvtári szolgáltatásokról, felhívjuk a figyelmet az új és az ingyenesen igénybe vehető szolgáltatásokra, továbbá a fogyatékkal élőket és a nemzetiséghez tartozókat érintő információkra. Közzétesszük a megye települési könyvtáraitól vonatkozó adatokat és információkat. Felhívjuk a figyelmet az aktuális hírekre, eseményekre, a kistételepüléseken szervezett kulturális és közösségi programokra, továbbképzésekre.

Letölthető dokumentumokkal is segítjük a kollégák munkáját. A megyei könyvtár valamennyi megyei feladatával kapcsolatos információt egy helyen tesszük elérhetővé.

Az oldalt munkatársaink folyamatosan szerkesztik. A KSZR szolgáltató feladatait ellátó városi könyvtárak is hozzáférést kaptak a szerkesztéshez, így az ellátásukba tartozó kistételepüléseken szervezett kulturális és közösségi programokról közvetlenül tudnak információkat közzétenni. Mindemellett a kistételepülési ellátásba bekapcsolódó városi könyvtárak saját weblapjukon is szolgáltatnak információkat szolgáltatásaikról.

A megyei könyvtár honlapján az elérhető adatbázisok mellett online katalógusunk 24 órában áll az érdeklődők rendelkezésére. Könyvtárunk széles körű helyismereti, ügyintézési és egyéb információt szolgáltat, támogatja a tudományos kutatást, vagy az egyéni tanulást, tájékoztat a könyvtári rendszerben elérhető adatbázisokról, továbbá felhívja a figyelmet a települések szolgáltató helyeinek fejlesztését segítő pályázati lehetőségekre.

A Zalai Tudástárból elérhető a Nevezetes Zalaiak, a Zala Megyei folyóirat adatbázis, a Zalai Hírlap adatbázis, a Zala megye települései képekben és a Keszthelyi Életrajzi Lexikon.

2016 elején vált elérhetővé a 14 év alatti korosztály számára készített olvasásnépszerűsítő aloldalunk, Könyvkalandor elnevezéssel, ahol elolvasásra ajánlunk könyveket, amelyekhez kérdéseket is összeállítunk, és arról is tájékoztatást adunk, hogy az adott kötet kikölcsönözhető-e a könyvtárból. A Könyvkalandor (<http://dfmk.caweb.hu/>) felület alkalmas mind az egyéni tanulás segítésére, de online vetélkedők lebonyolítására is.

Segítjük az elektronikus könyvtárak és az elektronikus formában hozzáférhető dokumentumok használatát. Helyben használható adatbázisaink a NAVA, ARCANUM-adatbázisok és az Opten jogi adatbázis.

A könyvtári dokumentumokról való információszolgáltatás terén elsődleges szempontnak tekintjük a lelőhely nyilvántartást. Az interneten elérhető webes katalógusban (<http://kszr.dfmvk.hu/kszr/katalogus>) a szolgáltató helyek teljes könyvtári állományát visszakereshetővé tesszük, biztosítva az országos könyvtári rendszerről szóló információkat.

Könyvtárunk széles körű helyismereti, ügyintézési és egyéb információt szolgáltat, támogatja a tudományos kutatást, vagy az egyéni tanulást, tájékoztat a könyvtári rendszerben elérhető adatbázisokról, továbbá felhívja a figyelmet a települések szolgáltató helyeinek fejlesztését segítő pályázati lehetőségekre. Növeljük a honlapunkon hozzáférhető információk tartalmát, célunk a helytörténeti és nemzetiségi ellátáshoz tartozó tartalmak bővítése.

A kistételepülési ellátásba bekapcsolódó városi könyvtárak szintén rendelkeznek saját honlappal, amely elsősorban a térségük lakosságának információs ellátását szolgálja.

Nagy jelentősége van egyes településeken a számítógépes infrastruktúra fejlesztésének, hiszen korszerűbbé és gyorsabbá teszi az ott élők számára az információkeresést. Ezért fontos, hogy a szolgáltató helyek munkatársai elsajátítsák a katalógus és adatbázis használatot, az információkeresést. Felkészültek legyenek a tájékoztatás alapjairól, hogy segíteni tudják a helyiek internetes információkeresését. 2017-ben is folytatjuk a kistelepülési könyvtárak informatikai eszközfejlesztését és a helyi munkatársak képzését, felkészültségének javítását.

Folytatnunk kell azt a törekvésünket is, hogy a kistelepülések honlapján is tegyék elérhetővé a helyi könyvtárra vonatkozó információkat, valamint intézményünk szolgáltatásait.

Fontosnak tartjuk azt is, hogy az ellátott települések lakossága körében népszerűsítsük a szolgáltatásokat, ismerjék meg és használják ki azt a lehetőséget, hogy hozzáférhetnek helyben, utazgatás nélkül a minőségi könyvtári szolgáltatásokhoz.

2017-ben tovább folytatjuk a szolgáltatóhelyek épületeinek homlokzatára kikerülő információs táblák készítését, amelyet a KSZR ajánlás szerint valósítunk meg: feltüntetve a szolgáltatóhely nyitvatartását és a szolgáltató könyvtár elérhetőségét is. A szolgáltatóhelyek használói számára információs szórólapot állítunk össze.

2.4. Közösségi szolgáltatások

A megyei könyvtár kiemelt feladata a lakosság érdeklődésének megfelelő kulturális, közösségi, közművelődési programok, képzések, kiállítások szervezése. Segítjük a települési könyvtárhaználókat a digitális írástudás, az információs műveltség elsajátításában, az egész életen át tartó tanulás folyamatában. Az előző évek hagyományait követve gyakorlati jellegű kezdő és haladó 20 órás számítógép és internethasználati tanfolyamokat tartunk a települések igényei szerint. A megyei könyvtár mellett a szolgáltató városi könyvtárak is szerveznek képzéseket. A településen szervezett programokon lehetőséget biztosítunk a kortárs írók megismerésére, az olvasás népszerűsítésére, és a helyi művészeti csoportok bemutatkozására is.

Év elején programajánlót készítünk, amelyet eljuttatunk a településekre és a honlapunkon is elérhetővé tesszük. A kistelepülések elsősorban ebből választanak rendezvényt, de lehetőséget biztosítunk egyedi igények megvalósítására is. A programok megtervezésekor figyelembe vesszük a különböző életkorú és érdeklődésű felhasználókat.

A településen szervezett programok mellett megyei rajzpályázatot hirdetünk gyerekek számára „Kedvenc hősm, szereplóm, történetem” címmel képregényes formában. A pályázat alkotásait kiállításon mutatjuk be. Szabó Magda születésének 100. évfordulója alkalmából családi vetélkedőt hirdetünk, amely két fordulóból áll majd. A legjobbak a gyermeknapon mérik össze tudásukat.

A szolgáltatóhelyek egyik fő feladata a helyi közösség szervezésének, együttlétének támogatása, közösségi szolgáltatások biztosítása. Így szorgalmazzuk a közösségi életet erősítő programok megvalósítását. Ennek egyik megvalósulási formája a KönyvtárMozi. 2015-ben a megyéből 15 település indította el a programsorozatot, 2016-ban tovább folytatódott, majd az NKA által kiírt pályázat elnyerésével újabb lendületet vehet 2017-ben. A 2,7 millió Ft pályázati támogatásból 16 településen összesen 80 programot tervezünk megvalósítani. Segítjük a filmek kiválasztását, előadókat hívunk a vetítések utáni beszélgetéshez, a technikai feltételek biztosításának megvalósítását, javítását tervezzük.

Másik fő feladatunk az olvasáskultúra fejlesztését támogató programok biztosítása, de támogatjuk a tanulást, a digitális írástudás fejlesztését is. Elősegítjük, hogy a kistelepülések csatlakozzanak a megyei (vagy országos) olvasásnépszerűsítő programokhoz. Így részt vesznek az Internet Fiesta, az Ünnepi Könyvhét, a Gyermekkönyvhetek, a Közösségek Hete, a Népmese Napja, az Országos Könyvtári Napok rendezvénysorozatban is.

A KSZR szolgáltatás keretében 2017-ben 1200 program szervezését tervezzük 51200 fő részvételével. (A szolgáltatók által szervezett KSZR programok száma 2016-ban 1059 volt, 51319 fő résztvevővel, ezen kívül a kistérségek szervezésében további 2030 programra került sor.)

A program típusa, mely a KSZR szolgáltató könyvtár szervezésében tervezzük megvalósítani 2017-ben	KSZR állami támogatásból és saját forrásból		Európai Unió és hazai támogatásból	
	lebonyolított programok száma	résztvevők száma összesen (fő)	lebonyolított programok száma	résztvevők száma összesen (fő)
Vetélkedők, versenyek	42	1260		
Könyvtárbemutató	41	1025		
Tanítási óra iskolai csoportoknak	24	600		
Könyvtári óra iskolai csoportoknak	59	1475		
Játékos tevékenység, kézműves foglalkozás	272	8160		
Tanfolyam, tréning	1	20		
Előadás, konferencia	98	2940		
Kiállítás	51	2040		
Könyvbemutató	69	2070		
Műsoros, szórakoztató rendezvény	366	25620		
Hangverseny	0	0		
Filmvetítés	60	1500		
Használóképzés	12	360		
Digitális kompetenciafejlesztés	90	2700		
Egyéb	15	450		
Összesen	1200	51200		
A programok, melyek egyéb szervezésben, egyéb forrásból valósulnak meg a szolgáltató helyen (helyi pályázat, helyi önkormányzat, egyéb)				
Rendezvények száma	2000			
-Ebből a használóképzést szolgáló rendezvény	50			
Mind összesen	3250			

Év elején meghatároztuk a keretösszegeket, a rendezvényköltségek elszámolásának módját, az alátámasztó dokumentumokat, amelyhez iratmintát adtunk közre a szervezőknek.

A programokat a közvetlen ellátást végző könyvtár szervezi (a megyei könyvtár és 4 városi könyvtár), ezért fontos, hogy a rendezvényekről pontos nyilvántartást készítsünk. Ezt a megosztott Google Drive táblázat vezetésével biztosítjuk.

Ez utóbbit indokolja az is, hogy a könyvtár gazdálkodását kulturális GESZ végzi, így a pénzügyi nyilvántartással kapcsolatos iratok csak náluk találhatók meg.

A rendezvényeket a honlapon (<http://kszs.dfmvk.hu/esemenyek>) az Eseménynaptárban is rögzítjük, és fotódokumentációt készítünk, mérjük a látogatottságukat is.

A KSZR szolgáltatásnak Facebook oldala is van, ahol szintén népszerűsítjük a kistérségek programjait (<https://www.facebook.com/ZalaMegyeiKSZR?ref=hl>).

2.5. Speciális könyvtári szolgáltatások, dokumentumok, eszközök biztosítása a fogyatékkal élők számára

Könyvtárunk kiemelten foglalkozik a hátrányos helyzetű olvasókkal, így a nagycsaládosokkal, a munkanélküliekkel, a gyermekekkel, a nőkkel, az időskorúakkal, a romákkal (kisebbség-nemzetiség) és a konkrét fogyatékkal élőkkel.

A kistélepuslési könyvtárak a megyei könyvtárhoz hasonlóan helyben több lehetőséget alkalmaznak. A társadalom periferiájára szorultaknak, a szegénységben élőknek helyet biztosítanak a tanulóshoz, a művelődéshez, a számítógép használatához, mert ők azok, akiknek otthon nincs módjuk erre. Törekszünk arra, hogy a kistélepuslések lakossága - köztük a fogyatékkal élő emberek - számára adott legyen az esélyegyenlőség a társadalmi élet minden színterén, így hozzájussanak a számukra szükséges információkhoz.

A Deák Ferenc Megyei és Városi Könyvtár a megyeszékhely központjában található, könnyen megközelíthető, de mozgáskorlátozottak nehezen jutnak be az épületbe. Ugyanakkor az épületen belül már több beruházás történt (önműködő ajtó, akadálymentes mosdó, vezetősávok kialakítása). Az intézmény József Attila Városi Tagkönyvtárában ugyanakkor biztosított a mozgáskorlátozottak épületbe jutása, s épületen belüli mozgása. A gyengén látókat közlekedési sáv, piktogramok segítik az épületen belüli mozgásban. Rendelkezésre áll Braille billentyűzet, felolvasó program.

Az ellátott települések közül 111 helyen (45%) megoldott az akadálymentesítés, amely az épület felújításoknak köszönhetően valósul meg.

A kistélepuslésen élő, speciális ellátást igénylő rétegek könyvtárhasználói használói igényeit az alábbi módon segítjük:

- Az intézményi honlapnak van akadálymentesített verziója a gyengén látók számára.
- A dokumentum beszerzés során törekszünk hangoskönyvek és öregbetűs könyvek beszerzésére is. Ezek a dokumentumok az online katalógusban visszakereshetőek.
- Az idősek és a fogyatékkal élők kölcsönzési igényét a településeken több helyen házhozszállítással oldják meg.

Továbbra is törekszünk arra, hogy a kistélepuslések lakossága - köztük a fogyatékkal élő emberek - számára adott legyen az esélyegyenlőség a társadalmi élet minden színterén, így hozzájussanak a számukra szükséges információkhoz.

2.6. Szakmai képzés, továbbképzés

A KSZR szolgáltatás keretében a helyi személyzet képzésére, illetve továbbképzésére az alábbi lehetőségeket kínáljuk a megyénkben:

- rendszeres továbbképzések szakmai napok keretében,
- személyes konzultáció a személyes látogatások alkalmával
- tanfolyamok indítása
- írásos tájékoztatók készítése

Az év folyamán két szakmai napot tervezünk a megyei könyvtárban:

Két alkalommal, áprilisban és novemberben tervezünk megyei szakmai napokat. Ezen kívül a szolgáltatásba bekapcsolódó városi könyvtárakban is sor kerül egy-egy KSZR műhelytalálkozóra.

A szolgáltató könyvtár munkatársainak a helyszíni látogatások lehetőséget nyújtottak a szakmai munka segítésére, személyes konzultációkra: megtanítják a könyvtárosokat az adminisztrációs feladatok pontos elvégzésére, a könyvtári raktári rend kialakítására és megtartására, az alapvető olvasószolgálati munkafolyamatok elvégzésére.

Alapfokú könyvtáros képzést az év folyamán több alkalommal is szeretnénk szervezni, mivel nagyon sok a képzetlen kolléga a szolgáltatóhelyeken. A megbízási díjas, néhány órában dolgozó kollégák számára 20 órás képzést szervezünk, amelyeket a megyei könyvtárban, illetve a szolgáltató városi könyvtárakban bonyolítunk le.

Tervezzük a könyvtáros munkatársak számítógépes ismereteinek bővítését, képzés indítását az internetes információkeresés, a webkettes szolgáltatások használata, kiadványszerkesztés, prezentációkészítés témakörben.

Az olvasószolgálati munka és különösen az elektronikus kölcsönzés elindítása a településeken szükségessé teszi, hogy az integrált rendszer használatát valamennyi községi könyvtáros megtanulja. E témában szervezünk továbbképzéseket és személyes konzultációkat. Ennek részeként megismerhették a gépi nyilvántartást, keresést, a kölcsönzés lépéseit, a vonalkódolvasó használatát és az új dokumentumok honosítását.

Továbbra is megjelentetjük nyomtatott és elektronikus formában a Zalai könyvtári levelező c. megyei szakmai időszaki kiadványt. A lapban olvashatók tanulmányok, bemutatunk jó gyakorlatokat, megmutatjuk a könyvtárakban folyó műhelymunkát, tudósítunk fontos eseményekről.

Mivel a szolgáltató helyeken a helyi könyvtárosok 82%-ának végzettsége felel meg a 39/2013 EMMI rendelet 5.§ (1) g) pontja előírásoknak, 44 főnek nincsen meg az érettségije, szorgalmazzuk, hogy a könyvtárosok szerezzék meg az előírt végzettséget.

2.7. Eszközbeszerzés

A szolgáltatások minőségi fejlesztésében nagy szerepe van a folyamatos eszközfejlesztésnek. Meghatározó fontosságú a könyvtárak belsőépítészeti megjelenése, amelynek legfontosabb elemei az egységes könyvtári bútorzat, színben is összehangolt kiegészítőkkel. Ezen kívül a könyvtári szolgáltató helyeknek rendelkezniük kell az elektronikusan, illetve interneten elérhető információk használatához, a könyvtár működtetéséhez, a nyilvántartások vezetéséhez szükséges informatikai eszközökkel.

Az eszközfejlesztés tervezésekor figyelembe vesszük a KSZR ajánlást, valamint a 2013-ban készített 5 éves fejlesztési tervet, amely a települési igények felmérése alapján készült. Év elején minden települési önkormányzattal egyeztetjük, hogy az adott évben milyen fejlesztésre kerül sor.

A tervezéskor prioritásként jelöljük meg a bútorzat megújítását, valamint az IKT eszközök közül a számítógép, nyomtató vagy multifunkciós eszköz beszerzését, amelyek a szolgáltatás alapeszközei. Fontos továbbá a könyvtári programokon használható projektor, vetítővászon, hangosító eszközök, CD/DVD lejátszók, televízió, fényképezőgép beszerzése is. A kistelepülésre beszerezni kívánt eszközök kis értékűek.

Folytatjuk a TextLib munkaállomás programok és vonalkódolvasók beszerzését, ahol sor kerül a települési állomány elektronikus feldolgozására illetve az elektronikus kölcsönzés bevezetésére.

A kis értékű eszközbeszerzés mellett fejlesztő játékokat, társasjátékokat is beszerzünk a települések számára.

A kistelepülések számára az eszközbeszerzést az első félévre tervezzük. 80 település számára tervezzük bútorok vásárlását, ebből a teljes bútorzat cseréjét valósítjuk meg 10 településen.

Asztali számítógépet 20 település számára tervezünk vásárolni, hordozható számítógépet 4 település számára. Továbbá 20 db projektort, vetítővászonnal, 13 nyomtatót, 21 fényképezőgépet szeretnénk vásárolni.

A beszerzett eszközöket eszközleltárban tartjuk nyilván a megyei könyvtárban, vonalkóddal látjuk el, és átvételi elismervénnyel adjuk át a kistelepüléseknek.

A könyvtárhelyiségek többsége kis alapterületű. A KSZR ajánlásban meghatározott optimális alapterületet, a 80-100 m²-t a kistelepülési szolgáltatóhelyek 15%-a éri csak el. A helyiségek bútorzata jó, vagy elfogadható állapotú. Elsősorban kiegészítő bútorok beszerzésére van elsősorban szükség. Törekszünk arra, hogy ezek a bútorok harmonizáljanak a meglévő berendezéshez.

Az év első felében felmérjük, hogy mely településeken újították fel a könyvtárépületet, illetve a helyiséget, és hol lenne szükség új könyvtárberendezésre. Ehhez pályázati lehetőséget biztosíthat a Nemzeti Kulturális Alap eszközfejlesztési pályázata.

Az alábbi táblázat számszerűsítve tartalmazza a 2017. évre tervezett eszközbeszerzést.

Beszerzett eszköz megnevezése	A szolgáltató helyeken már meglévő eszközök száma összesen	2017-ben beszerzendő eszközök darabszáma az állami támogatás felhasználásával	2017-ben beszerzendő eszközök darabszáma egyéb forrásból
Szolgáltatások kísértékű tárgyi eszközei			
Fejlesztő játékok, eszközök		84	
Kiegészítő célbútorok, berendezési tárgyak		396	
Számítástechnikai eszközök, elektronikai eszközök részletezve:			
asztali számítógép+monitor munkaállomás (könyvtáros)	100	12	
asztali számítógép+monitor használók számára	512	8	
hordozható számítógép (könyvtáros)	106	4	
hordozható számítógép (használók számára)	18	0	
vonalkódolvasó	92	15	
projektor	85	20	
nyomtató	169	5	
szkenner	18	0	
multifunkciós eszköz (nyomtató, szkenner)	137	8	
digitális fényképező/kamera	162	27	
vetítőtábla	78	19	
CD/DVD lejátszó	64	6	
televízió	97	12	
hangosítás	88	19	
Egyéb	886	94	
Szolgáltatások beruházása, fejlesztése	0		
Számítástechnikai és elektronikai nagy értékű eszközök részletezve:	0		
asztali számítógép+monitor munkaállomás (könyvtáros)	43		
asztali számítógép+monitor használók számára	100		
hordozható számítógép (könyvtáros)	14		
hordozható számítógép (használók számára)	4		
szerver	2	1	
projektor	1		
nyomtató/multifunkciós eszköz	5		
számítástechnikai szoftver	1		
fénymásológép	3		
szállító jármű vásárlása	2		
szoftver- és adatbázisfejlesztés	2		

2.8. A megyei könyvtár által a kistéleplési megállapodásban vállalt további szolgáltatás

A Deák Ferenc Megyei és Városi Könyvtár folyamatosan ellátja a kulturális törvényben is előírt megyei feladatait.

2017-ben vállalt további feladatok:

- Biztosítjuk a szolgáltató helyek használati adatainak rögzítéséhez szükséges könyvtári ügyviteli nyomtatványokat (munkanapló, beiratkozási napló, folyóirat nyilvántartó kárdex lap)
- Szükség szerint gondoskodunk a kihelyezett dokumentumok úraköttetéséről.
- A Megyei Könyvtár a 2016-ban nyújtott szolgáltatásokról május 31-ig szakmai beszámolót készít a kistéleplési önkormányzatok számára.
- Segítjük a településeket a szolgáltatóhelyek fejlesztését célzó pályázatok elkészítésében. Kérésre szakvéleményt készítünk.

3. Szolgáltató könyvtár

A Deák Ferenc Megyei és Városi Könyvtár a megye legnagyobb könyvtára. Az intézmény jogelődjét, a zalaegerszegi körzeti könyvtárat 1950-ben hozták létre, és 1952-től működik megyei könyvtárként. Az 1967-ben emelt épülete a város központjában, a Deák tér nyugati oldalán áll. 1992-95 között az épületet felújították és átalakították, hogy harmonikusan illeszkedjen a történelmi környezetbe. A rekonstrukciónak köszönhetően minden szolgáltatás egy helyen, az épület falai között vehető igénybe. 2013-tól az intézményt összevonták a József Attila Városi Könyvtárral, amely a landorhegyi városrészben található. 2015 végén új intézményegységgel bővült az intézményünk: az Apáczai Csere János Tagkönyvtárral. Ezen kívül könyvtárunk 5 fiókkönyvtárat is működtet a város peremkerületeiben. Mindemellett megállapodás alapján kistéleplési szolgáltatásokat nyújt a megye 245 települése számára. Az intézmény a két tagkönyvtárral együtt 2900 m²-en, 335 ezer dokumentummal áll a használók rendelkezésére. A könyvtárnak 10874 regisztrált használója volt 2016-ban, a távhasználatok száma közel 400 ezer volt. Az intézményben 54 munkatárs dolgozik, köztük 47 szakalkalmazott.

Raktározási lehetőség csak az épületekhez kapcsolódóan van. Az épületek közül különösen a korábbi megyei könyvtári szorul fejlesztésre. A kommunikációs kapcsolat ki van építve mindkét helyen, a DFMVK –ban található az NIIFP zalaegerszegi HBONE központja, a JAVTK esetében a telefonos kapcsolat fejlesztésre szorul. A kistéleplési munkavégzéshez két személygépkocsi áll rendelkezésre, az egyik 2014-es, a másik 2015-ös évjáratú.

A szolgáltató megyei és városi könyvtár a KSZR feladatokat 4 városi könyvtárral együttműködve látja el. Közvetlenül 83 település ellátását végzi, amelyek közt egy városi könyvtár is van.

A Deák Ferenc Megyei és Városi Könyvtárban rendelkezésre állnak a kistéleplési ellátáshoz szükséges alábbi feltételek:

- épület
- informatikai technika, technológia
- szállító kapacitás
- gyűjtemény
- gyűjtemény feldolgozottság
- létszám

A KSZR szolgáltatásokat az intézmény egésze biztosítja: a napi, közvetlen ellátó tevékenységet a megyei könyvtárellátási csoport végzi (4 könyvtáros, egy félállású rendszerszervező, egy gépkocsivezető); a gyűjteményszervezési munkát az egyik igazgatóhelyettes irányítja csoportja tevékenységén keresztül, a megyei és KSZR feladatokat az általános igazgatóhelyettes felügyeli. A települési ellátási tevékenységben – a feladatok nagy száma miatt - külön megbízással a felnőtt- és gyermek olvasószolgálat munkatársai is részt vesznek, a kötetzeti, javítási, restaurálási munkákat a kötetzeti műhely végzi. A gazdálkodási feladatokat a KKGSZ végzi, a könyvtárban csak titkárság működik.

A könyvtár IKT eszközökkel el van látva: a DFMVK épületében van a számítóközpont, a szervergépek. A JAVTK épületében is van egy kisebb központ.

Az általános informatikai háttér jó állapotú: a munkaállomások száma meghaladja a 100-at, melynek 80%-a megfelelő technikai paraméterű, de 5 évnél idősebb. A szerverek vegyes képet mutatnak: 20 év körüli géptől kezdve a néhány évesig minden megtalálható köztük, működésük kielégítő. Az internet kapcsolat stabil, 1Gbps++ sebességű, backup vonalat is tartalmaz. Az intézményi eszközök és a bejövő kapcsolat között etherchannel (cisco terminológia) kapcsolat van, mely növeli a rendszer biztonságát és sebességét. A szerverterem működését klímaberendezés biztosítja.

A szolgáltató könyvtár (DFMVK) *épülete* fejlesztésre szorul, elsősorban az akadálymentesítés és a fűtőkorszerűsítés terén. A rendezvények és továbbképzések kapacitásának bővítésére meg kell oldani az Oktatási Hivatal Kovács Lajos Szakkönyvtárának áthelyezését vagy intézményi integrációját.

A személyi állomány elégséges, de semmiképpen sem csökkenthető – a szolgáltató kapacitást belső átszervezéssel, rugalmas munkaszervezéssel növeljük. Az új szolgáltatásokra képzetek szervezésével készítjük fel munkatársainkat.

4. Minőségfejlesztés, minőségirányítás, a szolgáltatás dokumentálása

A jogszabálynak megfelelően megyei feladatot ellátó könyvtárként támogatjuk a megye könyvtárai magas szakmai színvonalú munkáját, hogy megfelelő kínálatú és minőségű könyvtári szolgáltatások álljanak a lakosság rendelkezésére.

Könyvtárunk szeretne jó példát mutatni a megye könyvtárai számára. 2017-ben elkezdjük a minőségirányítási rendszer bevezetését, hogy 2 év múlva elnyerjük a Minősített Könyvtár címet. Ennek megvalósítása érdekében 2017-ben létrehozuk a minőségirányítási tanácsot, meghatározzuk feladatait, elkészítjük az intézmény a stratégiai tervét és az olvasóink körében folytatott igényfelmérést. (A megyei könyvtárellátási csoportból 2 fő vesz részt a munkában.)

Fontosnak tartjuk a szakemberek képzését, továbbképzését. 2015 végén 10 fő végezte el a 30 órás akkreditált minőségfejlesztéssel kapcsolatos képzést. 2016-ban két műhelynapot szerveztünk a megye települési könyvtárai számára a minőségirányításra való felkészülés témakörében. 2017-ben elkezdődik egy rendszeres tréning a MIT tagok számára Vidra Szabó Ferenc irányításával, hogy 2018-ban be tudjuk adni a pályázatot a Minősített Könyvtár címre.

A KSZR ajánlás tartalmazza azokat a minőségi elvárásokat, hogyan biztosíthatók a korszerű könyvtári szolgáltatások: milyen legyen az épület, a berendezés, a nyitva tartás, a gyűjtemény, milyen személyi és tárgyi feltételei vannak a szolgáltatásnak?

A KSZR szolgáltatás elindításakor 2013-ban helyzetértékelést végeztünk, felmértük a helyi adottságokat kistépülésenként az állomány, az elhelyezés, a feldolgozottság, az infrastruktúra szempontjából. Elkészült az 5 éves fejlesztési terv is. Készítettünk SWOT analízist, megállapítottuk az erősségeket, gyengeségeket, lehetőségeket és veszélyeket. Meghatároztuk a jövőképet,

küldetésünket és a fő célokat, a minőségpolitikát. 2016-ban helyzetképet készítettünk a 2013-2016 közötti feladatellátásról.

A KSZR szolgáltatás tehát egy egységes rendszerben tervszerűen történik. Tevékenységeinket dokumentáljuk, amelynek formái többek között a honlapunkon elhelyezett hírek, eseménynaptár, fotógaléria. A dokumentumok kiszállítását, az eszközbeszerzéseket, a könyvtári programokat, a felhasznált költségeket táblázatokban tartjuk nyilván.

Az iratanyagot (megállapodásokat, az igényfelméréseket, a beszámolókat, munkaterveket, levelezéseket, feljegyzéseket stb.) elkülönítetten kezeljük.

Korrekt viszonyt ápolunk partnereinkkel, így a kistépülések önkormányzataival, a szolgáltatóhelyek könyvtáraival, a településeken működő iskolákkal, óvodákkal, civil szervezetekkel, a szolgáltatásba bekapcsolódó városi könyvtárakkal, beszállítóinkkal és a programok előadóival, szereplőivel.

5. A kommunikáció dokumentálása

Kommunikációs cél a KSZR szolgáltatás bemutatása, népszerűsítése, széles körű tájékoztatás.

Célcsoportok:

- Helyi lakosság
- Önkormányzatok
- Kulturális intézmények
- Oktatási intézmények
- Civil szervezetek

A szolgáltatás népszerűsítés eszközei:

- Egységes arculati elemek használata
- Tájékoztató feliratok, plakátok, szórólapok, egyéb kiadványok
- Média megjelenés (rádió, TV, nyomtatott sajtó)
- Honlap tartalom fejlesztése

A kistépüléseken megrendezésre kerülő programok népszerűsítése egyrészt honlapunk Eseménynaptárában történik, másrészt a településen plakátokat helyezünk el. A jelentősebb programok esetén a sajtót is értesítjük.

A megyei napilap (Zalai Hírlap) mellett a térségi havilapokban jelentetünk meg cikkeket, illetve fizetett hirdetéseket.

2017-ben folytatódik az épületek homlokzatára kihelyezett - az ajánlásnak megfelelő - tájékoztató tábla elkészíttetése.

A KSZR Hírlevélben és a Zalai könyvtári levelezőben beszámolunk a kistépülési szolgáltatóhelyek eszközfejlesztéséről, a közművelődési és közösségi programokról.

